

ΕΚΛΑΪΚΕΥΜΕΝΗ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Η ΙΣΚΑ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥ

Υπό τοῦ κ. Γ. Δ. ΓΚΙΟΚΑ γεωπόνου τοῦ Α.Σ.Ο.

Κατὰ τὰς περιόδους μας στὴν ὑπαιθρο, παρατηρήσαμε σοβαρὰ προσβολὴ ἀμπέλων καὶ σταφιδαμπέλων ἀπὸ ἴσκαν. Ἡ ζημιὰ πολλὰς φορὰς φθάνει μέχρι 50ο), ἰδίως στὴν σταφιδικὴν περιοχὴν τῆς Πυλίας.

Θὰ περιγράψωμεν ἐδῶ ἐν ὀλίγοις τὰ συμπτώματα καὶ τὴν παθογόνον αἰτίαν, ὡς καὶ τὰ ἐφαρμοζόμενα μέτρα καταπολεμήσεως—διότι ὁ κίνδυνος εἶναι ἀμεσος καὶ σοβαρώτατος—πρὸς ἐνημέρωσιν καὶ κατατόπισιν τῶν ἀμπελοργῶν καὶ σταφιδοπαργῶν. Πολλοὶ μάλιστα τούτων συγχέουσι τὴν ἴσκαν μὲ τὰς ζημίας ἐκ πάγου.

Ἡ ἀρρώστεια τῆς ἴσκας ἐμφανίζεται κυρίως στὰ μεγάλῃς ἡλικίας ἀπὸ 25 ἐτῶν καὶ ἄνω πρέμνα (κ. κούρβουλα). Ἐπειδὴ ὁμως ἡ ἀνανέωσις τῶν σταφιδαμπέλων στὴν Πελοπόννησον γίνεται μὲ καταβολάδες συνεχῶς, βρισκομε σὲ κάθε κτήμα πρέμνα διαφόρων ἡλικιῶν καὶ συνεπῶς πιθανότητες προσβολῆς ὑπάρχουν σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ κτήματα.

Συμπτώματα

Ἡ ἴσκα παρουσιάζεται ὑπὸ δύο μορφάς: ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς βραδείας ξηράνσεως, καὶ 2) ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ἀποτόμου ξηράνσεως (ἀποπληξία).

Στὴν πρώτη μορφή τῆς βραδείας ξηράνσεως, τὰ φυτὰ ἐμφανίζουν ξηράνσεις μεταξὺ τῶν νεύρων τῶν φύλλων. Τὰ κάτω φύλλα ξεραίνονται πρώτα. Πολλὰς φορὰς παρουσιάζουν βραχυγονατώσεις (μικρὰ διαστήματα μεταξὺ δύο κόμβων) καὶ φύλλα ὀδοντωτά.

Στὴν δεύτερη μορφή τῆς ἀποπληξίας μαραινεται ἀποτόμως ὀλόκληρον τὸ

φύλλωμα καὶ τὸ φυτὸν ξεραίνεται σὲ λίγες ἡμέρας σὰν νὰ τὸ κόψῃ κανεὶς καὶ τὸ ἀφήσῃ ἐπὶ τόπου. Τὰ παχύτερα ὄργανα, οἱ κλάδοι, τὰ σταφύλια, ξεραίνονται ἀργότερα ἀπὸ τὰ φύλλα καὶ τοὺς ἀκραίους βλαστούς. Ἡ ξήρασις ἀρχίζει ἀπὸ τὰ ἄκρα τῶν φύλλων καὶ τῶν βλαστῶν καὶ προχωρεῖ πρὸς τὰ μέσα.

Μέσα στὸν κορμὸ τῶν παλιῶν ἀσθενῶν πρέμνων φαίνονται ζώνες ἀπὸ ἰστούς ζημιωμένους ποὺ προχωροῦν μέσα στοὺς κλάδους καὶ μέχρι τῶν ριζῶν πολλὰς φορὰς. Συνήθως ὁμως ἡ προσβολὴ περιορίζεται στὸ ὑπέργειον μέρος τοῦ φυτοῦ. Τὸ ξύλο εἶναι σάπιο στὸ κέντρο, ἐλαφρὸ καὶ ἄμα τὸ πιέσωμε μὲ τὰ δάκτυλα γίνεται σὰν σόνη.

Συχνὰ στὸ κέντρο τοῦ σάπιου ξύλου φαίνονται μυκηθία (σὰν νήματα) κίτρινα ἢ γαῖα καὶ στὴν περιφέρεια τῶν σάπιων ἰστῶν μία ζώνη σκοτεινὴ, φρατὴ ἢ μαύρη.

Παθογόνος αἰτία

Κυρίως ἡ ἴσκα προκαλεῖται ἀπὸ τοὺς μύκητας: *Stecium Sulfacatum* (hirsutum) καὶ *Polypocus igniacius*.

Ἡ μόλυνσις γίνεται μὲ τὰ σπόρια τοῦ μύκητος, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται στὸν ἀέρα, κυρίως τὴν ἀνοιξὴ καὶ τὸ φθινόπωρο, ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι ὑγρὴ καὶ καρποφορεῖ ὁ μύκης.

Ὅταν τὰ σπόρια πέσουν στὶς πληγὰς καὶ ἰδίως στὶς τομὰς τοῦ κλαδεύματος βλαστάνουν, εἰσέρχονται στὸ ξύλο, τὸ ὁποῖον προσβάλλουν. Μεγάλες τομὰς κατὰ τὸ κλάδευμα εὐνοοῦν τὴν ἐξάπλωσιν τῆς ἀρρώστειας.